

Q&A DE LEESSCAN

15 oktober – Jona Hebbrecht

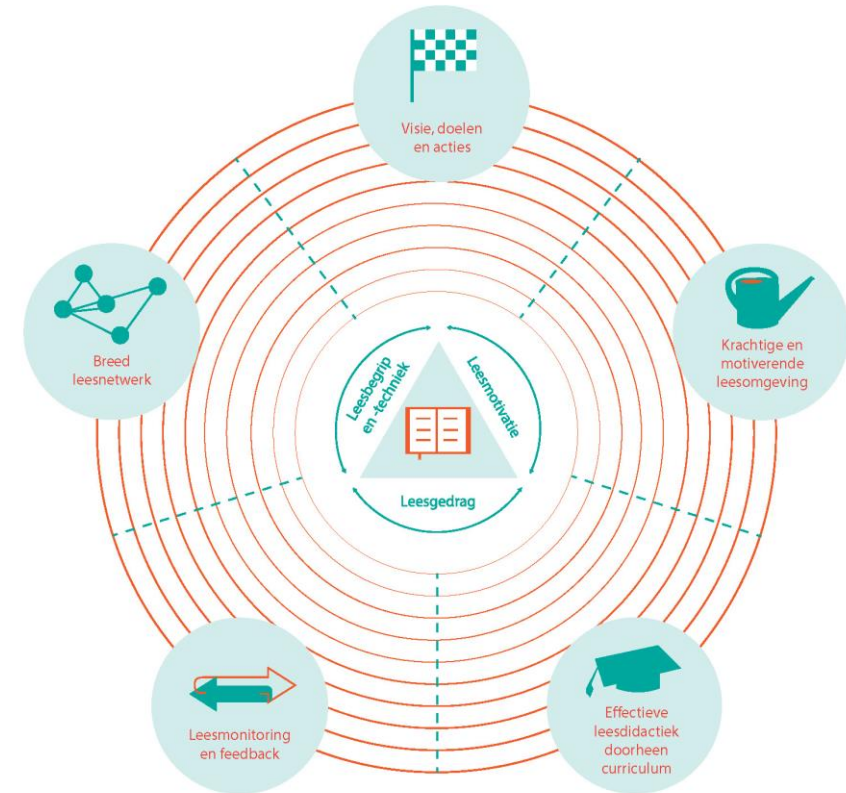
ODISEE – AP HOGESCHOOL – UNIVERSITEIT GENT – IEDEREEN LEEST
– STICHTING LEZEN – NEDERLANDSE TAALUNIE

0. Inhoud

1. Ontstaan leesscan
2. Componenten van een leesbeleid
3. Uitvoeren van een leesscan
4. Naar een leesbeleidsproces
5. Q & A

1. Ontstaan leesscan

- **Onderzoeksvragen - onderzoeksproject (Odisee)**
 - Hoe kunnen we schoolteams inzicht verschaffen in het eigen leesbeleid, in de **sterktes en uitdagingen in het leesonderwijs?**
 - Welke **coaching** is nodig om schoolteams te ondersteunen bij de implementatie van sterk leesonderwijs?

Hebbrecht & Vansteelandt (2020)

1. Ontstaan leesscan

- **Fasen onderzoeksproject 2019-2020**
 - **Literatuurstudie**
 - *Wat leert (internationaal) wetenschappelijk onderzoek ons over de componenten van sterk leesonderwijs?*
 - **Ontwikkeling kijkwijzers voor elke component van een duurzaam leesbeleid**
 - *Hoe kan deze kennis ingezet worden om scholen een 'leesscan' te laten maken van het eigen leesonderwijs?*
 - **Bevraging** cursisten PG Leescoach (Odisee), expertpanel
 - **Ontstaan stuurgroep** AP Hogeschool, UGent, Iedereen Leest, Stichting Lezen, Nederlandse Taalunie
 - **Bevraging** expertpanel, werkveld
 - **Ontwikkeling** overkoepelende **leesscan** van 45 items
 - **Digitalisering** leesscan in samenwerking met opleiding ICT (Odisee) en met steun van de Nederlandse Taalunie

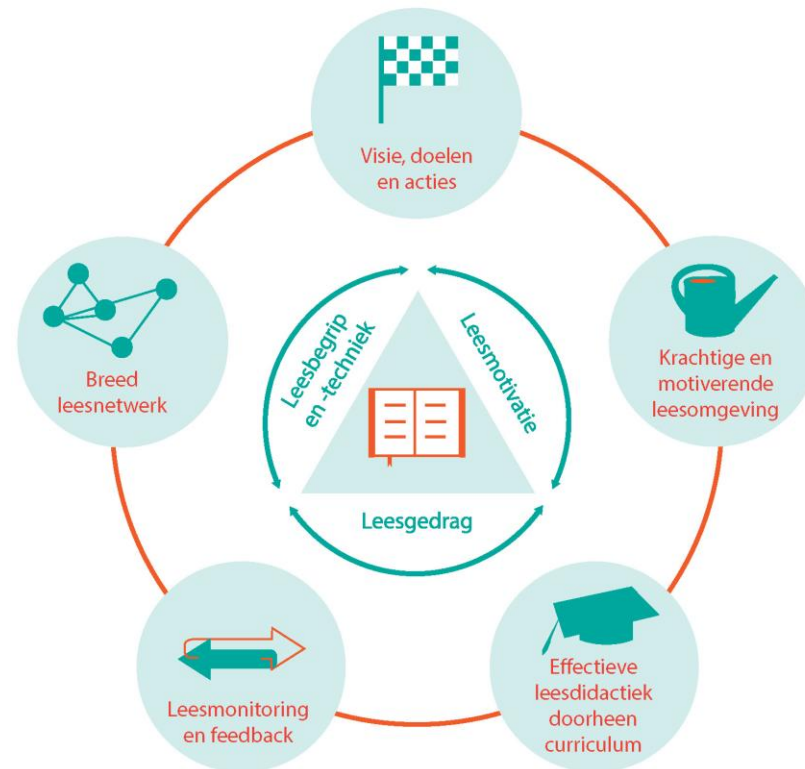

1. Ontstaan leesscan

- **Fasen onderzoeksproject 2020-2021**
 - Breed inzetten van de leesscan in kader van projecten **Prioritaire Nascholing** en **Lezen op school** (met de steun van het departement Onderwijs)?
 - Analyse leesscans in samenwerking met vakgroep TLI, **UGent**
 - *Waarin verschilt de **praktijk** in scholen van wat de literatuur aanbeveelt over effectief leesonderwijs?*
 - *Welke **noden** ervaren schoolteams om sterk leesonderwijs te realiseren?*
 - *Hoe kunnen we schoolteams ondersteunen bij het uitwerken van een effectief taal-leesbeleidsplan?*
 - **Digitalisering** verdiepende kijkwijzers

2. Componenten van een leesbeleid

Visie, doelen en acties

Een leesbeleidsplan maken?

- Schoolspecifieke visie op leesonderwijs formuleren
- Doelen en acties koppelen aan visie
- Werken op korte, middellange en lange termijn
- Werken op niveau van leerlingen, leerkrachten en school(omgeving)
- Zorgen voor doorgaande leeslijn
- Een dynamisch verhaal schrijven

Krachtige en motiverende leesomgeving

- Lezen zichtbaar maken
- Aantrekkelijke, uitnodigende leesplekken maken
- Rijk en gevarieerd leesaanbod aanbieden
- Aansluiten bij leesniveau en interesses leerlingen
- Lezen promoten
- Tijd maken voor (begeleid) vrij lezen en vaste leesroutines
- Rolmodellen zijn

Effectieve leesdidactiek

- Focussen op leestechniek, leesbegrip én leesmotivatie
- Vertrekken van motiverende leesopdrachten
- Transfer maken van leesactiviteit naar andere lessen of (schrijf)opdrachten
- Functioneel inzetten op lezen
- Duidelijke instructies geven over en oefenen met verschillende strategieën voor begrijpend lezen
- Inzoomen op wat, hoe en wanneer bij strategieën
- Expliciet inzetten op interactie met tekst
- Gepast en adequaat differentiëren

Leesmonitoring en feedback

- Systematisch opvolgen van vorderingen van leerlingen
- Focussen op leestechniek, leesbegrip, leesmotivatie en leesgedrag
- Monitoren op verschillende manieren en via verschillende instrumenten
- Weten hoe en waarom je meet en hoe je met meetresultaten aan de slag kan gaan
- Gerichte feedback geven aan leerlingen, ouders, collega's, ...

Breed leesnetwerk

- Schoolteam, leerlingen, ouders werken samen met elkaar
- Samenwerken met de bibliotheek, leesbevorderingsorganisaties, de pedagogische begeleidingsdienst, ...
- Samen leesbevorderende activiteiten opzetten op klas- en schoolniveau, motiverende leesomgeving(en) inrichten, zorgen voor een rijk tekstaanbod, ...

3. De leesscan

DOELSTELLINGEN

- Sterktes en uitdagingen van het leesonderwijs op een school in kaart brengen
- Een leesbeleidsplan opstarten
- De voortgang van het leesbeleidsplan evalueren of bijsturen

INHOUD

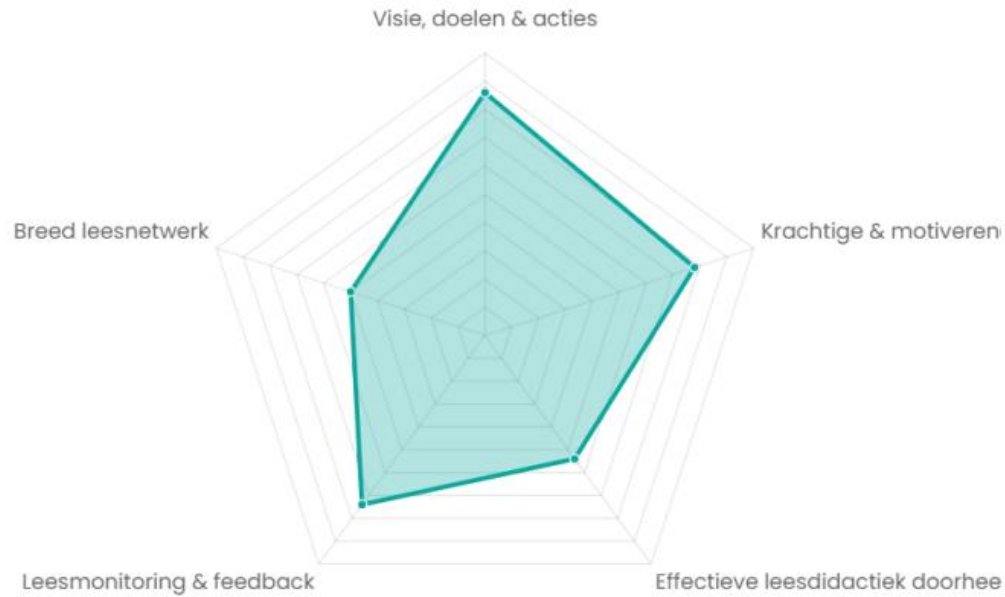
- 45 vragen
- Visueel resultaat

LINK

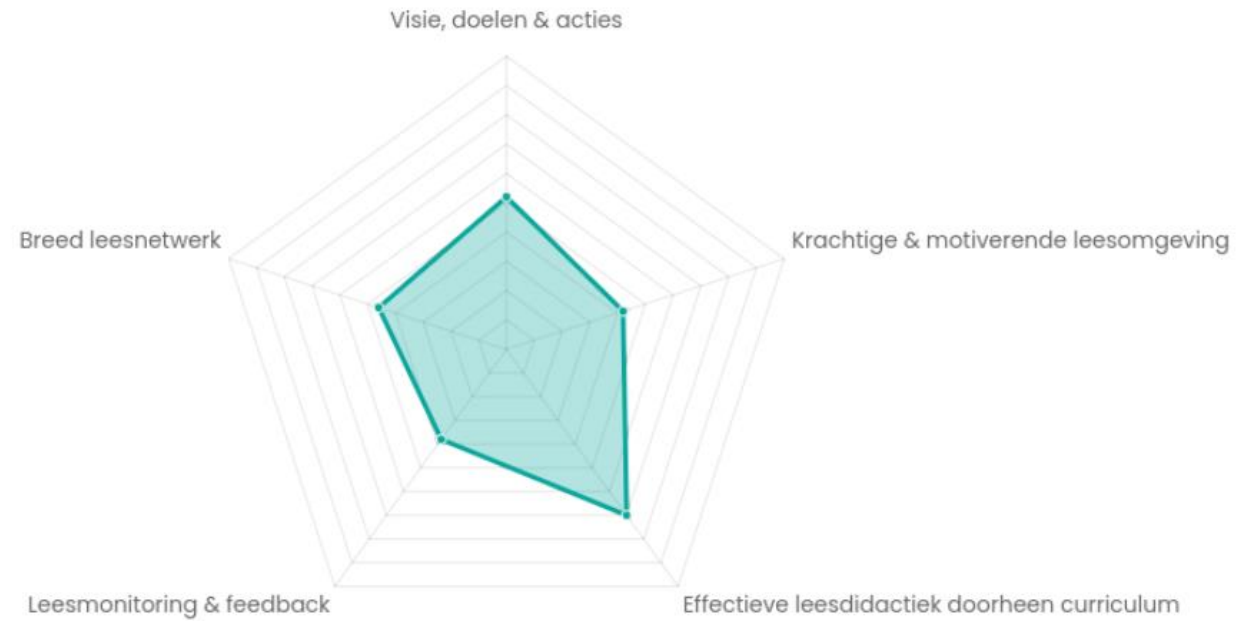
[Leesscan.web.app](https://leesscan.web.app)

3. De leesscan

Resultaat school 1

Resultaat school 2

4. Q & A

- Kan de scan ingezet worden door schoolteams basisonderwijs en/of secundair onderwijs?
- Moet de scan ingevuld worden door een schoolteam, een kernteam of individuele leerkrachten?
- Kun je de leesscan meerdere keren invullen?
- Wanneer kun je de verdiepende kijkwijzers gebruiken per component?
- Wat als een deel van de vraag niet beantwoordt aan de situatie op je school?
- Hoe moet ik de afbeelding en de resultaten interpreteren?
- Kun je het resultaat opslaan/printen?
- Hoe ga ik aan de slag met de resultaten?

5. Naar een leesbeleidsproces

Hebbrecht & Vansteelandt (2020)

een cyclisch proces

- *scannen*
- *plannen*
- *uitvoeren*

- *scannen*
- *succeservaringen vieren*
- *bijsturen/plannen*
- *uitvoeren*
- ...

6. Vragen?

Meer weten?

De handleiding helpt je op weg van een leesscan naar leesbeleidsplan.

<https://leesscan.web.app/downloads/HandleidingLeesscan.pdf>

Inhoudelijke reactie?

Jona.hebbrecht@odisee.be

Probleempje?

Foutje gevonden of een technisch probleem, contacteer dan onze webbouwers:

leesscan.app@gmail.com